

Ελένη Σαραντίτη

ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΒΙΚΙΝΓΚΣ

THE ELENH GIKKA

«Εμείς, οι πιο απομακρυσμένοι κάτοικοι της Γης./ Οι τελευταίοι ελεύθεροι,/ έχουμε θωρακιστεί από το μυστήριο/ που περιβάλλει το όνομά μας.../ Πέρα από μας δεν υπάρχει έθνος,/ μόνο κόμματα και βράχοι»

Τα παραπάνω είναι λόγια του Πίκτι αρχηγού Κάλγκακους, όπως καταγράφηκαν από τους Ρωμαίους στα αρχεία του Τάκιτου, του Ρωμαίου ιστορικού, μας πληροφορεί η συγγραφέας. Και περιλαμβάνονται σε ένα βιβλίο που είναι ιστορία αλλά διαβάζεται σαν απολαυστικό λογοτέχνημα. Εξάλλου η Ελένη Σαραντίτη που το υπογράφει είναι μια από τις σημαντικότερες Ελληνίδες συγγραφείς. Το λογοτεχνικό παρελθόν και παρόν της («Όταν φεύγαμε», «Ο κήπος με τ' αγάλματα», «Ιόλη ή τη νύχτα που ξεχείλισε το ποτάμι», «Κάποτε ο κυνηγός», «Ο κάβος του Αγίου Αγγέλου», «Η θυσία») μας το υπενθυμίζει διαρκώς. Με τον τίτλο «Οι άνθρωποι του Βορρά: Βίκινγκς» κυκλοφόρησε από τις εκδ. Πατάκη. Δημιουργεί και καθιερώνει ένα σχεδόν δικό της είδος. Γράφει σαν αφήγηση, με λογοτεχνικές τεχνικές, ένα περιπετειώδες, επικό, μαύρο παραμύθι, όπου αφηγούμενη την ανθρωπογεωγραφία του Βορρά, κι αναφερόμενη στην ιστορία των Βίκινγκς, ταυτοχρόνως, αναπλάθει και μια άγνωστη πλευρά μιας ολόκληρης εποχής του πολιτισμού του ανθρώπου.

Και μας πηγαίνει «ταξίδι μακρινό»: «Στη Σκανδιναβία και στην Ανώτατη Θούλη (Ultima Thule) όπου βρίσκεται μετά τα βόρεια σύνορα της Ισλανδίας, στον Αρκτικό Κύκλο, εκεί ακριβώς όπου ο γεωγράφος, γεωμέτρης, έμπορος και μαθηματικός, και οπουδαίος ερευνητής, ο Ξακουστός και σεβαστός Έλληνας Πυθέας ο Μασσαλιώτης, ξεκίνησε, σταλμένος από τις Αρχές της πόλης του, σε αναζήτηση θαλάσσιων οδών που θα τον οδηγούσαν και καινούργιες πηγές του ήλεκτρου και του κασσίτερου, εφόσον οι γνωστές είχαν μπλοκαριστεί, λόγω εχθροπραξιών με τους Καρχηδόνιους: μεγαλειώδες το ταξίδι του. Ταξίδι πέντε ετών (331-326 π. Χ.), μυθικό ταξίδι: εκεί επάνω στην "πεπηνυία θάλασσα". Και να γυρίσει και να συναντήσει τις αποδοκιμασίες των αρχόντων... Για τα χρήματα, είπαν». Όπως έχει ήδη πει ενθουσιασμένη γι' αυτό το βιβλίο. Προϊόν πολύχρονης μελέτης

Ενα περιπετειώδες μαύρο παραμύθι, προϊόν πολύχρονης μελέτης και έρευνας, που αναφέρεται στην προέλευση, στα ταξίδια και στις επιδρομές τους, με την υπογραφή της σημαντικής συγγραφέως

και έρευνας, αναφέρεται στην προέλευση, στην καταγωγή, στον πολιτισμό, στα ταξίδια και στις επιδρομές των Βίκινγκς, αλλά και στην υπέροχη σκανδιναβική μυθολογία, τις έδδα και τις σάγκα που σηματοδότησαν αυτό τον λαό και επηρέασαν τόσο τη λογοτεχνία της Δύσης. Το σίγουρο είναι ότι εμείς έχουμε να μάθουμε πολλά. Για το όνομά τους, για την καταγωγή τους, αλλά πάνω απ' όλα για τη γλώσσα και τον πολιτισμό τους: «Η γλώσσα, που ήταν κοινή σε όλους. Επρόκειτο για την αρχαία σκανδιναβική, που είναι ινδοευρωπαϊκή γλώσσα, η αρχαιότερη μητέρα-γλώσσα. Η μυθολογία και οι παραδόσεις, με ξεχωριστές ανάμεσά τους τις θαυμάσιες σάγκα, αφηγήσεις μαγευτικές, τα έπη των λαών αυτών, και τις έδδα, συλλογές έμμετρων ποιημάτων, ανώνυμων μα και επώνυμων δημιουργών, οι οποίες αφηγούνται κατορθώματα θεών και ηρώων, και θεωρούνται κείμενα μεγάλης αξίας από τους λαούς της Σκανδιναβίας».

Επίσης, για την αγάπη και τη σχέση τους με την Ελλάδα και τους Έλληνες: «Οι Σκανδιναβοί, βέβαια, αποκαλούσαν το Βυζάντιο Ελ-λάδα. Άλλος ένας ακόμη αφιερωματικός ρούνος· απο-πνέει γλυκιά αγάπη: Η Τόφα και ο Χάμινγκρ ανέγειραν αυτό τον λίθο στη μνήμη του γιου τους Γκούνερ. Πέθανε στο εξωτερικό ανάμεσα σε πολλούς Έλληνες. Ας βοηθήσουν την ψυχή του ο θεός και η μητέρα του θεού».

«Με ενδιέφεραν πολύ οι άνθρωποι Βίκινγκς που αρχικώς αποτελούσαν μια εθνοτική ομάδα, μέρος των γενεών της Βόρειας Ευρώπης, υπό την επίβλεψη και τις διαταγές του αρχηγού κάθε ένωσης. Με ενδιέφερε και η καθημερινότητά τους. Οι αγωνίες τους και οι χαρές τους. Τα τραγούδια τους. Τα γεύματα και οι κάμαρές τους. Τα οικόσιτα ζώα τους. Τα γλέντια και οι τελετές. Οι μύθοι τους. Οι οικισμοί τους. Η τροφή. Τα παιδιά. Τα ενδύματά τους. Τα υπέροχα πλοία τους. Οι θεραπείες τους. Οι φίλιες τους. Οι έρωτές τους. Τόσο ήταν καθαροί και καλαίσθητοι, ώστε σε ανασκαφές έχουν βρεθεί τοιμηπδάκια για τα φρύδια και οδοντογλυφίδες. Διέθεταν ωραία κοσμήματα και αγάπη στο ασήμι. Η παραδοσιακή -υπέροχη- μουσική τους με καταγοίτευσσε. Οι λαϊκές παμπάλαιες αφηγήσεις τους οι λεγόμενες Saga (shogur αρχαία ισλανδικά), μα και τα υψηλού ήθους και ύφους θρησκευτικά κείμενα, Edda καλούμενα...», θα πει η κυρία Σαραντίτη.

ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥΣ

ΕΦΤΑΣΑΝ ΩΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

τους πίσω στην πατρίδα τους. Είδα τα παιδιά στα παιχνίδια τους. Σκάλιζαν στο ξύλο όμορφες, ευλύγιστες βαρκούλες. Χαίδεψα τα ξανθά κεφαλάκια τους και έφυγα ξανά για να πατήσω ετούτη τη φορά τα χώματα του Πειραιά. Βλέπετε, οι Νορμανδοί Βίκινγκς είχαν φθάσει μέχρι τον Πειραιά. Και στην Κέρκυρα· και στη φραγκοκρατούμενη Στερεά Ελλάδα, καθώς και στο Δεσποτάτο της Ηπείρου. Αλλά στον τόπο μας δεν κατάφεραν να στεριώσουν...»

ΑΝΑΠΛΑΘΕΙ ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ ΠΛΕΥΡΑ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ